

Marszałek Województwa Łódzkiego

al. Piłsudskiego 8, 90-051 Łódź, tel. /+48/ 42 663 38 80, e-mail: sekretariat.marszalek@lodzkie.pl

Łódź, dnia 22.09.2025 r.

KSII.0003.2.7.2025

Pan

Zbigniew Linkowski

Radny Sejmiku Województwa Łódzkiego

1. Mar. J. Włodarczyk
22.09.2025
Dyrektor
Kancelarii Sejmiku
Juliusz Goraj

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO Kancelaria Sejmiku	
Data wpływu	22-09-2025
Ilość załączników:	
Podpis przyjmującego:	nr 355

Odpowiadając na zapytanie z dnia 26 sierpnia 2025 r. w sprawie obszarów województwa łódzkiego nieobjętych inicjatywą LEADER w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 poniżej przekazuję odpowiedzi na przedstawione pytania.

Co jest przyczyną tego, iż wymienione 5 gmin nie zostało objętych inicjatywą LEADER?

Gmina Goszczanów nie została ujęta w strategii LGD Turkowska Unia Rozwoju – T.U.R. z województwa wielkopolskiego, której członkiem była w toku realizacji PROW 2014-2020 i dobrowolnie opuściła to stowarzyszenie. W ramach konkursu na wybór LGD do realizacji LSR w perspektywie 2023-2027, Gmina Goszczanów została natomiast ujęta w strategii Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania "NATURA", która nie została wybrana do realizacji, ponieważ LSR została przez Komisję Konkursową oceniona niżej niż konkurencja. Tym samym nie została ujęta w żadnej LSR wybranej do realizacji w perspektywie finansowej 2023-2027.

Gmina Grabów, Gmina Daszyna, Gmina Łęczyca i Miasto Łęczyca jako partnerstwo gmin pod nazwą LGD „Ziemia Łęczycka” na etapie opracowania strategii podjęło decyzję, by objąć swoją działalnością również gminy: Głowno, Głowno Miasto, Góra Świętej Małgorzaty, Ozorków, Ozorków Miasto, Parzęczew, Piątek, Stryków, Świnice Warckie, Witonia oraz Zgierz. Z uwagi na powyższe, LGD „Ziemia Łęczycka” weszła w konflikt terytorialny z innymi LGD, które brały udział w konkursie. Strategia LGD „Ziemia Łęczycka” została przez Komisję Konkursową oceniona niżej niż konkurencja, tym samym nie została wybrana do realizacji, a cztery wymienione gminy nie zostały objęte żadną inną LSR, która została wybrana do realizacji. Podkreślić trzeba, że pozostanie LGD „Ziemia Łęczycka” w pierwotnych granicach czterech gmin i niewchodzenie w konflikt terytorialny z innymi LGD spowodowałoby, że ta LGD, mimo niewystarczająco wysokiej oceny

Komisji, uwzględniając korzystne zapisy regulaminu konkursu dla „niekonkurujących obszarem” LGD, zostałaby wybrana do realizacji, ponieważ nie miałyby żadnych innych konkurentów w tym konkursie.

Czy na w/w terenach zostanie wprowadzona inicjatywa LEADER? Jeżeli tak, to proszę o podanie terminów i warunków wprowadzenia inicjatywy LEADER na w/w terenach?

Ustawa o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności przewiduje dwa mechanizmy (art. 14b ust. 1):

1. Przyłączenie gminy do sąsiedniej wybranej LGD.

2. Organizację kolejnego konkursu na wybór LSR.

W przypadku Gminy Goszczanów możliwy do zastosowania jest jedynie mechanizm przyłączenia się do sąsiedniej wybranej LGD, gdyż LGD można utworzyć w ramach partnerstwa co najmniej dwóch gmin, a wszystkie gminy sąsiadujące z Gminą Goszczanów są objęte LSR innych LGD. Nie jest zatem możliwe utworzenie przez Gminę Goszczanów nowej LGD i udział w drugim konkursie.

Również w przypadku Gminy Grabów, Gminy Daszyna, Gminy Łęczycy i Miasta Łęczycy istnieje możliwość objęcia tych gmin inicjatywą LEADER poprzez przyłączenie się tych gmin do już wybranych LGD. Dla LGD, która przyjęłaby nowe gminy do swojego stowarzyszenia wiązać mogłoby się to z pozyskaniem dodatkowych środków na realizację swojej LSR. Wymienione gminy mają możliwość przyłączenia się do trzech wybranych LGD z województwa łódzkiego: Polcentrum, Prym, Centrum. Powodzenie przyłączenia się gminy nieobjętej inicjatywą LEADER tzw. „białej plamy” do wybranej LGD jest możliwe jednak jedynie przy woli obu stron – władz gminy i władz LGD.

Biorąc pod uwagę oddolność inicjatywy LEADER (nawiązywanie partnerstwa, poszerzanie obszaru LGD, procesy decyzyjne pomiędzy gminami oraz LGD), rola Zarządu Województwa Łódzkiego jest ograniczona. Oddolny charakter inicjatywy LEADER powoduje, że nie jest pożądane i budzi istotne wątpliwości prawne, ingerowanie centralnych władz wojewódzkich w proces oddolności w realizacji inicjatywy LEADER. Taka potencjalna ingerencja reprezentantów władz wojewódzkich była poruszana i analizowana przez organy krajowe i europejskie w ramach pierwszego konkursu na wybór LGD. Zjawisko to było również poddane powszechnej medialnej i społecznej krytyce.

Należy nadmienić, iż partnerstwo gmin zrzeszone w LGD „Ziemia Łęczycka” złożyło swoją ofertę wsparcia lokalnej społeczności w ramach pierwszego konkursu na wybór. Oferta ta uzyskała jednak 63,98 pkt na 100 pkt możliwych do przyznania, będąc najniżej ocenioną strategią spośród LGD, które posiadają doświadczenie nabyte w ramach PROW 2014-2020 i ostatecznie zajęła 21 miejsce.

Rozważając ogłoszenie drugiego konkursu na wybór LGD do realizacji LSR należy uwzględnić, iż partnerstwo gmin, jako uczestnik tego konkursu, w celu spełnienia formalnych wymogów powinno obejmować obszar zamieszkały przez co najmniej 30 tysięcy mieszkańców. Oznacza to, iż podmiot spełniający warunki konkursu musi obejmować wszystkie cztery gminy, tj. trzy gminy wiejskie oraz jedno miasto. Partnerstwo złożone jedynie z dwóch lub trzech gmin nie spełni minimalnych kryteriów dotyczących liczby mieszkańców.

Samorząd Województwa na bieżąco monitoruje sytuację na obszarze czterech gmin powiatu łęczyckiego nieobjętych inicjatywą LEADER. Do chwili obecnej żaden podmiot, który gwarantowałby zgodną współpracę tych gmin, nie zadeklarował gotowości przystąpienia do ewentualnego drugiego konkursu.

Jakie działania zostały podjęte przez Zarząd Województwa Łódzkiego w celu wdrożenia inicjatywy LEADER na całym obszarze województwa – wyeliminowania białych plam?

Po zakończonym pierwszym konkursie na wybór LGD w kwietniu 2024 r. skierowano do gmin tzw. „białych plam” informację o takim rozstrzygnięciu konkursu, który powoduje, że gmina ta nie będzie mogła korzystać z funduszy inicjatywy LEADER oraz że możliwe jest przyłączenie się tych gmin do sąsiednich LGD.

Przekazano nazwy tych LGD wraz z aktualną mapą województwa objętą inicjatywą LEADER po zakończonym konkursie. Informację o rozstrzygnięciach konkursu otrzymały ponadto LGD, które sąsiadują z obszarem omawianych gmin. Biorąc pod uwagę oddolność inicjatywy LEADER, Zarząd Województwa nie brał udziału i nie ingerował w rozmowy pomiędzy władzami LGD, a władzami gmin.

Jaka pula środków jest przeznaczona na inicjatywę LEADER w w/w gminach łącznie i jaka na każdą z nich?

Zgodnie z regulaminem pierwszego konkursu na wybór, wysokość alokacji środków finansowych nie jest przypisywana do gminy, a do liczby mieszkańców danej LGD, wybranej do realizacji LSR lub liczby mieszkańców danej LGD po przyłączeniu tzw. „białej plamy”.

Jakie konsekwencje: finansowe, prawne niesie za sobą dalszy brak wdrażania inicjatywy LEADER na w/w terenach?

Konsekwencje finansowe – osiągnięcie porozumienia na poziomie lokalnym tj. władz gmin oraz władz LGD umożliwiłoby rozdysponowanie większej ilości środków w ramach inicjatywy LEADER w województwie łódzkim, niż gdyby do takiego porozumienia nie doszło.

Konsekwencje prawne – ustawa o RLKS nie przewiduje obowiązku organizacji drugiego konkursu pozostawiając możliwość oddolnego wypełnienia tzw. „białych plam”. Ustawa nie przewiduje również konsekwencji w przypadku, gdyby uzupełnienie tzw. „białych plam” nie doszło do skutku. Biorąc pod uwagę oddolność inicjatywy LEADER, ingerencja władz województwa w tworzenie lub poszerzenie LGD mogłaby zostać uznana za niewłaściwe wykorzystywanie pozycji tych władz, sprzeczne z duchem inicjatywy LEADER oraz bezprawne naruszenie procesów oddolności. Niemniej podkreślić należy, że w sytuacji wypracowania zgodnych mechanizmów współpracy pomiędzy czterema gminami obszaru nieobjętego inicjatywą LEADER z powiatu łęczyckiego oraz w przypadku wyrażenia przez te gminy jednomyślnej woli wspólnego działania, Samorząd Województwa Łódzkiego deklaruje otwartość na wykorzystanie wszelkich dostępnych sposobów zmierzających do objęcia całego obszaru województwa łódzkiego inicjatywą LEADER, w tym także do ogłoszenia kolejnego konkursu na wybór lokalnej grupy działania do realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

Proszę o kserokopię korespondencji prowadzonej z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi w powyższym temacie od dnia 12.06.2024 roku.

W załączeniu przekazuję kopię pisma Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, znak: WPR.wao.510.55.2024 z dnia 23.09.2024 r.

z up. Marszałka
Województwa Łódzkiego
Artur Bagieński
Członek Zarządu
Województwa Łódzkiego

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 23 września 2024 r.
znak sprawy: WPR.wao.510.55.2024
telefon:
e-mail: Mariusz.Rasinski@minrol.gov.pl

Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego

Dotyczy: rozwiązyanych umów ramowych

Szanowni Państwo,

w nawiązaniu do tematu przeprowadzenia kolejnego konkursu na wybór strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (dalej: LSR), poruszonego w piśmie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego (dalej: UM) z 05.06.2024 r. informuję, że kwestia „zagospodarowania białych plam”, rozumianych jako gminy, których obszar nie został objęty żadną z wybranych LSR, mimo, że gminy te zostały objęte LSR przedłożonymi do konkursu na wybór LSR, jest przewidziana zarówno w obowiązujących przepisach ustawy, postanowieniach regulaminu konkursu na wybór LSR jak i postanowieniach zawartych umów ramowych.

Jak słusznie Państwo zauważyli istnieje możliwość przyłączenia białych plam do wybranych LSR, jednak jak Państwo informujecie nie wszystkie LGD i władze gmin będących „białymi plamami” są zainteresowane takim rozwiązaniem.

Wskazujecie Państwo, że w przypadku części gmin nie będzie mógł być zastosowany mechanizm tzw. „naboru uzupełniającego (...) wyboru kolejnej LSR spośród LSR ocenionych i niewybranych (...) gdyż obszar LSR złożonej w ramach konkursu obejmował teren większy niż ww. gminy”.

Wskazujecie także, że „właściwym rozwiązaniem byłaby możliwość przeprowadzenia kolejnego konkursu na wybór LSR” i taka możliwość jest przewidziana w obowiązujących przepisach ustawy.

Obowiązujące przepisy - art. 14 ust. 7 ustawy RLKS (1) – już dziś umożliwiają przeprowadzenie kolejnego konkursu na wybór LSR, z tym tylko, że przy zastosowaniu tych samych generalnych zasad określonych w ustawie w art. 5-15.

Warto jednak odnotować, że poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (dalej: projekt ustawy), aktualnie oczekujący na rozpatrzenie w Sejmie RP, m.in. wprowadza do ustawy RLKS (1) nowy art. 14c, który określa szczególne zasady przeprowadzania kolejnego konkursu na wybór LSR względem generalnych zasad realizacji konkursu na wybór LSR, określonych w obowiązującej ustawie. Te szczególne zasady to:

- 1) wyłączenie z opiniowania i uzgodnienia dokumentacji konkursowej ZW, w których nie będzie przeprowadzony kolejny konkurs na wybór LSR,
- 2) zastosowanie kryteriów wyboru LSR z poprzedniego konkursu na wybór LSR – brak konieczności przeprowadzenia procedury uzgodnienia/opiniowania kryteriów i wyłączenie z opiniowania treści regulaminu konkursu, w zakresie kryteriów wyboru LSR, komitety monitorujące programy, których środki są zaangażowane w rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS)
- 3) skrócenie czasu na wybór LSR oraz na poinformowanie LGD przez komisję o wynikach oceny LSR pod względem spełnienia kryteriów wyboru LSR odpowiednio z 6 i 4 miesięcy na 4 i 2 miesiące od dnia upływu składania wniosków o wybór LSR.

Podsumowując, ogłoszenie kolejnego naboru już jest możliwe ale po wejściu w życie projektowanych przepisów zmieniających ustawę RLKS (1) czas przygotowania i przeprowadzenia kolejnego konkursu na wybór LSR będzie skrócony.

W takiej sytuacji kluczowe wydaje się ustalenie:

- czy na obszarach nieobjętych LSR istnieją LGD, które wyrażają chęć uczestnictwa w nowym konkursie na wybór LSR oraz

- ile czasu ww. LGD będą potrzebowały na napisanie nowych LSR oraz na ogólne przygotowanie się do wzięcia udziału w nowym konkursie na wybór LSR.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2023 r. poz. 1554)

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:
www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych